

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2630

av **Phia Andersson m.fl. (S)**

Jämlikhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en jämlik politik som skapar lika förutsättningar för alla människor oavsett bakgrund, socioekonomiska förutsättningar eller bostadsort och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Forskning visar att jämlikhet lönar sig för alla i samhället, inte bara för dem som har det sämst. Under större delen av 1900-talet minskade inkomstskillnaderna i Sverige. Men under 1980-talet vände utvecklingen och sedan dess har inkomstjämligheten ökat. Såväl inkomstskillnaderna som förmögenhetsskillnaderna i Sverige har ökat.

Olika metoder för att mäta inkomstspridning når samma slutsats. Det vanligaste måttet som används är Gini-koefficienten för den disponibla inkomsten. Måttet sträcker sig mellan 0, där alla invånare har lika stor inkomst, och 1, där alla inkomster i ett land tillfaller en person. I Sverige har koefficienten ökat från under 0,20 i början av 1980-talet till över 0,33 år 2016 enligt en LO-rapport.

Sverige utmärker sig från andra OECD-länder genom att takten på den ökande ojämlikheten är oroväckande hög. 2014 larmade OECD att Sverige är det OECD-land där ojämlikheten har ökat snabbast sedan 1990-talet. Sverige har halkat efter våra nordiska grannländer och även länder som Österrike, Tjeckien och Slovenien. Många av problemen som finns i Sverige idag, som sjunkande skolresultat, är kopplade till den ökande ojämlikheten.

I en nyutgiven OECD-rapport om tillståndet i Sveriges ekonomi, med särskilt fokus på jämställdhet och jämlikhet, fastslår OECD att jämställdheten mellan kvinnor och män kan förbättras ännu mer i Sverige. En viktig faktor är att lågutbildad arbetskraft måste komma i arbete i högre utsträckning. Bristen på bostäder med rimlig månadskostnad bidrar också till ojämlikhet och minskad rörlighet på arbetsmarknaden.

Nästan 90 procent av kapitalinkomsterna i Sverige 2015 gick till den tiondel av befolkningen som hade högst inkomst. Samtidigt ökar fattigdomen i Sverige. Antalet fattiga hushåll har ökat från cirka 5 procent 1990 till ca 13,7 procent 2015. Av Sveriges

sjuka och arbetslösa lever idag var tredje i fattigdom. 2003 klassades ca 9 procent i denna grupp som fattiga.

Barnfattigdomen har även ökat kraftigt. 230 000 barn i Sverige – 12 procent – lever under svåra ekonomiska omständigheter. Det är oacceptabelt att barn växer upp med sämre livschanser för att deras föräldrar är fattiga.

Ojämlighet råder inte bara mellan barn i olika socioekonomiska grupper, mellan kvinnor och män, utan även mellan invånare i Sveriges större städernas olika områden, mellan invånarna i landsbygder och städer och mellan människor som är födda i Sverige och människor som är födda i andra länder. 14 av de 20 kommunerna med störst andel höginkomsttagare i Sverige 2015 finns i Stockholms län. Ojämligheten skapar uppdelade samhällen där människor lever liv med helt olika förutsättningar. Ojämligheten är därför ett hot mot vår demokrati och samhällsgemenskap och måste bekämpas.

Alla människor ska ha lika möjligheter oavsett var de bor och vad de har för bakgrund. För att samhällsbygget ska hålla ihop måste invånare såväl på landsbygden som i storstaden, i rika villaförorter liksom särskilt utsatta förorter, veta att de kan räkna med samma kvalitet på vården, skolan eller barnomsorgen och att de har goda chanser att få jobb efter avslutad skolgång, oavsett var de bor och vilka socioekonomiska förutsättningar de föds in i. Barn och ungdomar i alla delar av Sverige måste känna framtidshopp och tilltro till samhället. Barnen är vår framtid och vi måste därför satsa på dem.

Ett sätt att skapa mer framtidstro är genom att satsa mer på de utsatta förorterna i de större städerna i Sverige, liksom att stärka stödet till näringslivsutveckling, kommunikationer och infrastruktur på landsbygden så att hela Sverige kan leva. Det är en viktig del i arbetet för ökad jämlikhet i Sverige. Satsningar på de utsatta förorterna i Sveriges större städer är nödvändiga för att minska klyftorna i vårt land. Satsningar på att hela Sverige ska leva, som regeringen aviserat i 2018 års budget, är avgörande för att minska klyftorna mellan landsbygd och storstad. En fungerande landsbygd innebär att det finns förutsättningar att bo och verka på orten, både nu och i framtiden. Staten måste se till att det finns tillgång till grundläggande service i hela vårt land. Viktiga funktioner som post, dagstidning, telefoni, el och it är avgörande för att kunna leva ett modernt liv och goda kommunikationer är nödvändiga för möjligheten att pendla till ett jobb eller en skola där man kan skaffa sig en bra utbildning.

Regeringen gör ett bra arbete idag för att öka jämlikheten, men fortfarande ökar både klyftorna kopplade till inkomster, mellan människor i olika delar av Sverige samt mellan människor med olika bakgrund. Här finns en viktig uppgift att ta tag i och regeringen bör därför fokusera på en politik som utjämnar skillnaderna mellan befolkningen.

Phia Andersson (S)

Kenneth G Forslund (S)

Peter Johnsson (S)

Hans Hoff (S)

Gunilla Svantorp (S)

Carina Ohlsson (S)

Anna Johansson (S)